

## Budapesti nemzetközi védelmi logisztikai konferencia

2023. március 1–2.

A londoni *SEA média csoport* (SEA Media Group, UK) egyik alapvető tevékenysége, hogy a globális szakmai közösségeket olyan konferenciák keretében kösse össze, amelyek témái előremutatók, és megoldásokat kínálnak a jövő üzleti vagy technikai kérdéseire. A konferenciák témakörei a védelemre, a fejlesztésre, a logisztikára, a repülés és az úrhajózás kérdéseire, valamint a gyógyszerkutatásra és az orvosi gyógyászatra fókuszálnak. A konferencián való részvétel előnye, hogy ez az egyetlen régióspecifikus fórum, ahol a vendéglátó ország, illetve régió, valamint a meghívott külföldi stratégiai tervezők, a katonai és politikai döntéshozók szakmai kapcsolatokat építhetnek egymás között.

A Budapesten 2023. március 1-én és 2-án megrendezett tanácskozás résztvevői a logisztika legújabb fejlesztési eredményeit harcászati, hadművelleti és stratégiai szempontból is behatóan tanulmányozták.

A találkozó alatt lehetőség nyílt az ukrajnai konfliktus direkt és indirekt logisztikai következményeinek és a NATO stratégiai reakálásának elemzésére.

A konferencia színvonalát olyan nemzetközileg elismert szakemberek emelték hozzászólásukkal, mint Faith Chamberlain ezredes, az Amerikai Egyesült Államok Védelmi Logisztikai Ügynökségének (DLA) európai–afrikai parancsnoka, Edward Dorman vezérőrnagy, az Amerikai Egyesült Államok szárazföldi haderereje számára missziós parancsnoki kiképző programot támogató S10 cég alelnöke, és Dariusz Ryczkowski vezérőrnagy, a NATO Összhaderőnemi Támogató és Felkészítő Parancsnokság parancsnokhelyettese.

A konferenciáról készített beszámolóink a fenti szakemberek prezentációi alapján készült. Az előadók az elmondottakhoz nem csatoltak szakirodalmi forrásjegyzéket.

### *A lengyel haderő modernizációja*

*(Artur Gniadek ezredes, Szervezési és tervezési főosztályvezető)*

A közös határ hosszúsága miatt, az Ukrajnában jelenleg folyó háború földrajzi szempontból az egyik legérzékenyebben érintett országa Lengyelország. A lengyel haderőnek (Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej), azon belül kiemelten a logisztikai

rendszerének dinamikus transzformációt kell végrehajtania, hogy a változó biztonsági környezet kihívásainak folyamatosan megfeleljen. E folyamat időhorizontja 2021–2035.

A beszerzéseket erre az időszakra kell ütemezni. A változások hatását nyomon kell követni a logisztikai rendszeren, mert Ukrajna támogatása komoly logisztikai kihívást jelent. A lengyel haderő védelmi képességének jelentős növelése a cél, amelynek alapja a GDP több mint 3%-nak a védelemre történő fordítása. Ehhez új és korszerű hadiipari kapacitásokat is létrehozhatnak. A 2030-as évekre a hivatásos állomány mellett a területvédelmi erőket is jelentős mértékben megerősítik.

Az ukrajnai háború a lengyel haderő teljes haditechnikai eszközcserejét generálja, ami az Egyesült Államok számára igen jelentős üzletet jelent. A befektetés egyben politikai támogatottságot is élvez. A haderőmodernizációt nem a logisztikai igények, hanem a hadműveleti követelmények, és az ukrajnai háborús tapasztalatok gerjesztik.

A logisztikai rendszer megújítása érdekében mind harcászati, mind hadműveleti szinten új egységek felállítása várható. A csapatok mobilitását fokozni kell, ehhez háttérként a laktanyákba támogató alegységeket telepítenek, ugyanakkor a fogadó ország támogató egységeit is fejlesztik, valamint a katonai egészségügy átszervezését is tervezik.

Lengyelország és az USA a közelmúltban kiemelt védelmi együttműködési szerződést írt alá, amely tovább bővíti a haditechnikai lehetőségeket.

A lengyel haderő az Ukrajnának biztosított haditechnika szállításában jelentős szerepet játszik.

A rendelkezésre álló szállítási kapacitás:

- légi úton: 1746 repülőgép,
- országúton: 7890 jármű,
- vasúton: 1392 vagon.

### ***Ausztria logisztikai rendszere***

*(Stefan Lampl dandártábornok, a Logisztikai Iskola parancsnoka)*

Ausztria logisztikai rendszerének középpontjában a jól működő osztrák ipar logisztikai rendszere áll, amely egyben a katonai rendszer gerincét adja. Az új katonai koncepció logisztikai területen az erők hatékonyságának biztosítását tűzte ki célként, stabil ellátási láncsal a háttérben.

A következő évtizedben új technikai eszközök kerülnek az osztrák haderő rendszerébe, ezek logisztikai ellátásszervezése lesz a feladat, amelyhez stabil ellátási láncra, képzett szakemberekre és megfelelő infrastruktúrára lesz szükség. A katonai oldal képességének emelését a polgári ipari rendszerre alapozzák, amely már jól bejáratott ellátási láncsal rendelkezik.

Az ipari logisztikai bázis a csapatok ellátását belföldön a laktanyákban, valamint a külföldi missziókban, a területvédelmi kerületekben és a gyakorlatokon biztosítja. Az ipar kialakult kapcsolatokkal rendelkezik az ellátási láncokkal, ez egy állandó folyamat. Ehhez csatlakozik a biztonsági ellátási lánc, amely a csapatok időszakos ellátását biztosítja. Krízis idején ezek a láncok folyamatosan elérhetők és működnek. Ugyanakkor váratlan esetekre és a rendkívüli időjárási helyzetekre is

rendelkeznek tervezési és működtetési tartalék lehetőséggel, ami a rendszer ellenálló képességét nyújtja.

Ausztria vezető országgént többnemzetiségű logisztikai tréninglehetőséget biztosít, amelyen a Magyar Honvédség szakemberei is részt vesznek. A logisztikusképzést egyetemi környezetben biztosítják a haderőnek, ugyanakkor az oktatásra a Nemzetvédelmi Akadémia is nyitott. A NATO és az EU logisztikai képzése magasan minősített, de ezek mellett bilaterális képzés is szervezhető. Ausztria, Csehország és Észak-Macedónia között regionális logisztikai és beszerzési kooperáció működik.

### ***Amerikai Védelmi Logisztikai Ügynökség (Defense Logistics Agency – DLA)***

*(Faith Chamberlain ezredes,*

*Amerikai Egyesült Államok Védelmi Logisztikai Ügynökség)*

A szervezet tevékenységében – a maradéktalan ellátás biztosítása érdekében – folyamatos verseny van a felhasználható forrásokért. Meg kell teremteni a fogyasztás és a raktározás egyensúlyát, ehhez előretelepítési gyakorlatokat végeznek. A vezérelni a megfelelő időben történő döntéshozatal stratégiai és taktikai szinten.

A megnövelt éberségi aktivitás jegyében olyan típusú erők és eszközök folyamatos telepítése történik az ukrajnai erők megsegítése érdekében, amelyek a szárazföldi erők képességének fenntartásához szükségesek. Ebbe a körbe tartozik a NATO Logisztikai Támogató és Beszerző Ügynökség tevékenységének fokozása is. A fentiek érdekében a régióban Lengyelországban 11 600, a balti országokban 9700, Szlovákiában 1100, Romániában 4700, Bulgáriában 1650 fő tevékenykedik.

### ***NATO Közös Támogató és Felkészítő Parancsnokság***

***(NATO Joint Support and Enabling Command – JSEC)***

*(Dariusz Ryczkowski vezérőrnagy, parancsnokhelyettes)*

A JSEC létrejöttének szükségessége 2014-ben a walesi csúcson került napirendre, majd a 2016-os varsói csúcson már a NATO parancsnoki rendszerének struktúraváltásával valósult meg, és 2021-től teljes műveleti képességgel működik. A JSEC és a JFC NF Közös Erő Parancsnokság Norfolk, szövetséges műveleti parancsnokság alatt, közvetlen együttműködésben áll.

A JSEC feladata az erők felkészítésének és megerősítésének koordinálása annak érdekében, hogy a felelősségi területén, vagy a konfliktus helyszínén a szövetséges képes legyen az erők telepítésére és fenntartására.

Ez óriási területet és felelősséget jelent 31,5 millió km<sup>2</sup>-en belül, ahol a feladatokat bármikor meg kell oldani.

A JSEC a logisztikai szervezés csúcsa, mert pénz nélkül végzi a tevékenységét, az iparral – a multinacionalitás ellenére – csak a tagállami ipari kapacitásokon keresztül áll kapcsolatban. A szerződéses tulajdonosai felelnek a teljesítésekért, a JSEC a koordinációt szervezi, azért felelős. A rendelkezésre álló infrastruktúra elemei – úthálózat, vasút, kikötők, repülőterek, raktárak, járművek stb. – döntő szerepet kapnak. A működés alapja egy funkcionális hálózat, amely egy nagykapacitású központi csatornával rendelkezik – ez a fizikai szint, ezt kell precízen koordinálni, hogy a folyamatos

működéshez mindig rendelkezésre álljon. Ebből adódik a nagy kérdés, ki az, aki képes erre pénzt költeni, anyagi háttérrel biztosítani. Mindig meg kell találni a megoldást, a „szűk keresztmetszetet”, és ezt a helyzetet folyamatosan tesztelni kell. Az ukrán háborúban, napjainkban mindez döntő momentum lehet. A lőszer és az üzemanyag biztosítása igen kritikus és meghatározó, ezekhez kell reális kapacitásbiztosítást szervezni. Mindehhez össze kell hangolni a nemzeti képességeket és kapacitásokat, ez a nagy üzlet, ami az ipart mobilizálja.

Az alapkérdés, hogy az ipar és a gazdaság – egy hosszú enyhülési idő után – képes-e logisztikai háttérrel nyújtani a NATO-nak. Az EU gazdasága kevés ehhez a stratégiához, az USA kapacitása a döntő, amelyhez további kapacitások nyerhetők a NATO ausztráliai bővítésével.

### **Stratégiai légi szállítás**

*(Harald Struzyna alezredes, Stratégiai légi szállítást koordináló szervezet, Strategic Air Lift Coordination Cell, SALCC)*

A stratégiai légi szállítás az ukrain háború miatt kiemelten fontos szerepet kapott. Kilenc ország köztük Magyarország hozta létre a SALIS (Strategic Air Lift Solution) szerződést, amelynek feladatait a 2006-ban létrehozott SALCC-on keresztül szervezik és üzemeltetik. Igen nagy az igény, amelyhez képest kevés a kapacitás. Ukrán és orosz gyártmányú gépek állnak rendelkezésre, az amerikai kapacitás csak esetleges. Jelenleg 10 darab Antonov An-124-100 és 5 darab Iljuszin Il-76-os típusú repülőgép érhető el, amelyekkel Lipcséből (Leipzig) naponta kétszer szállítanak eszközöket Ukrajnába, és ezt egészíti ki 6, illetve 9 naponként még két járat. Az An-124-100 típusú repülőgépek maximális hasznos terhelhetősége 120 tonna, amelyet 4500 km távolságra képes szállítani. A raktérbe harckocsik, páncélozott járművek, helikopterek és kisebb eszközök, például 10-12 darab konténer kerülhet. A 225 tonnás szállítási kapacitású Antonov An-225-ös sajnos a háborúban megsemmisült, és ugyancsak megsérült a 60 tonna teherbírású Antonov An-22-es is. A típusváltozattól függően 42–60 tonna teherbírású Il-76-os típusok működőképesek. A Boeing C-17-es repülőgépek gyártása már leállt, ezért ebből a típusból jelentős kapacitás már nem várható.

### **A stratégiai katonai légi szállítást koordináló szervezet**

*(Movement Coordination Centre Europe – MCCE)*

*(Giacchino Cassara ezredes, ATARES irányító)*

A közép-európai stratégiai légi forgalom központjának feladata, hogy a tagországok számára koordinálja a többnemzetiségű légiszállítási, légi utántöltési igényét a lehetőségek szerint úgy, hogy maximalizálják a források legjobb kihasználását, növeljék a bizalmat és a stratégiai mozgás átláthatóságát.

Az MCCE szervezet megalapítása szükségszerű volt, mert ezen a területen teljesen hiányzott a koordináció. A szállítás a nemzeti felelősség és üzlet körébe tartozik, ezért egyedileg, nemzeti szinten történik a finanszírozás. Az MCCE-hez szervesen kapcsolódnak más tevékenységek is, mint a SEOS (SIGINT/EW Operator Simulator), az ATARES (Air Transport & Air to Air Refueling and other Exchanges and

Services), az NMCC NATO Military Command Center. Ezek összehangolt tevékenysége adja a hatékony működés alapját, a tervezést – amely párhuzamos a nemzeti tervezéssel –, és a stratégiai átláthatóságot. A fentiekhez szervesen illeszkedik a Pápán található nehéz szállító ezred, amely három C-17-es szállítórepülőgép kapacitással rendelkezik. Ezt a kapacitást a Stratégiai Légiszállítási Képesség (Strategic Airlift Capability – SAC) hadműveleti ága üzemelteti. Az MCCE-tagság lehetővé teszi, hogy a nemzetek kapcsolatba kerüljenek olyan szervezetekkel, amelyekkel korábban nem volt kapcsolatuk, kialakítsanak katonai képességeket, amelyekkel nem rendelkeznek, és olyan szerződésekhöz csatlakozzanak, amelyekhez eddig nem volt közük. A fenti mozgástér természetesen a logisztikai területre vonatkozik. Ezek a lehetőségek kapacitás-bővítést, ugyanakkor költség-optimalizálást jelentenek, ezért a jövőben tovább kell mélyíteni a NATO és az EU koordinációját.

### *Az ukrán igények és a valóság*

*(Timothy Crossland dandártábornok)*

A jelenleg folyó orosz–ukrán háború jelentős nyugati fegyverszállításokkal folytatódik. A mennyiségileg és minőségileg is változó ukrán beszerzési igények kielégítése jelentős szervezési feladatokat követel. Ennek vezetését a Nemzetközi Donorkoordinációs Központ (International Donor Coordination Center – IDCC) szervezi, irányítja.

A központ feladata, hogy egy nagykapacitású, jól működő rugalmas szervezetet hozzon létre, majd működtessen, amely képes biztosítani a katonai segílyt Ukrajna számára.

Egy jól működő hálózaton keresztül kell koordinálni a katonai segílyként felkínált anyagok eljuttatását.

Ki kell alakítani, majd fejleszteni kell az ukrain kapcsolatot annak érdekében, hogy megértsük az ukrán prioritások lényegét, és megfelelően biztosítsuk számukra ezen képességeket.

Az IDCC 72 órával a háború kitörése után kezdte meg működésének megszervezését. A központban 20 ország képviselteti magát. Az önkéntesek koalícióját Nagy-Britannia vezeti, az IDCC közvetlen kapcsolatban van a UK és a US európai parancsnokságával.

Három terület – az ellátás, a karbantartás és a fenntartás – tevékenységének folyamatos összehangolása zajlik. Valójában ez a legnagyobb NATO-gyakorlat a II. világháború óta. A bejövő ukrán igények osztályozása után a képesség alkalmazhatósága párhuzamosan készül el a küldési tervvel, amely a szállítás módjait is meghatározza légi, földi, tengeri szállítási képességek hozzárendelésével. Az átvétel során – az esetleges karbantartások végrehajtása érdekében – internetes kapcsolatokat alakítottak ki. A szállítmányokat az átvételig követik, a légi szállítási kapacitást a kanadai C-130-as harccsoport is támogatja. A 2023-as ukrán igény az előrejelzések szerint: 1447 darab harckocsi, 2550 darab páncélozott harcjármű, 463 darab 155 mm-es önjáró löveg, 50 darab MLRS (Multiple Launch Rocket System – rakéta-sorozatvető rendszer). Tüzérségi lőszerből 1 739 356 darab 122 mm-es űrméretű, 2 71 500 darab 152 mm-es, 1 996 108 darab 155 mm-es, gyalogsági töltényből pedig 55 900 000 darab 5,56 mm-es az igény.

Az ukrán igényekből – amelyek kezdetben kaotikusak voltak – a NATO egy integrált képességet alakított ki.

A fenntartási cél eléréséhez – a harcászati képesség folyamatos megtartásához – kétszeres tartalékkészlet rendelkezésre állása szükséges.

A karbantartás célja, hogy a meglévő régebbi eszközök is folyamatosan működőképesek maradjanak.

Az integrálás – azaz a gyárak egy nagy céggé alakításának – célja, hogy a szükséges eszközök gyártása előnyös szerződések kötésével prioritást kapjon. Így, a felhasználó tapasztalata alapján az azonos termékek közötti kiválasztás is megtörténik. Ez lesz a jövő, mert ez a piacokon is jelentős előnyt jelent, nemcsak a harctéren. Ez a technikai megoldás még jobban felgyorsítja a termelőkapacitások fejlesztését, és a cég sikerei adják az innováció értelmét. Így végül egyetlen nagy szervezet fogja adni a haderő haditechnikai hátterét Ukrajnában, megszüntetve a jelenlegi széttagolt-ságot. Addig is azonban tényként kell kezelni, hogy a kapacitások és a szükséges eszközök korlátozottak és a források kimerülőben vannak. Erre a finomításra a BAE System ajánlásokat dolgozott ki, ez lesz az önkéntesség ipari koalíciója.

*Ráth Tamás*